

Diskrétna matematika I. – Domáca úloha č. 11

Cvičenia v týždni 9. decembra 2013

1. Ukážte, že množina všetkých konečných podmnožín množiny \mathbb{N} je spočítateľná. Čo zlyhá, ak by sme sa pokúšali použiť diagonálny princíp na ukázanie toho, že je nespočítateľná?

2. Ukážte, že v rovine nemôžeme mať nespočítateľne veľa po dvojiciach disjunktných otvorených diskov. (Otvorený disk so stredom v $[x_0, y_0]$ a polomerom $\varepsilon > 0$ je $D_\varepsilon[x_0, y_0] = \{[x, y] \in \mathbb{R}^2; (x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 < \varepsilon\}$). Čo sa zmení ak nahradíme 'otvorené disky' 'kružnicami'?

Príklady č. 3 a 4 slúžia na lepšie pochopenie konštrukcie bijektívneho zobrazenia z dôkazu Cantor–Bernsteinovej vety. Bolo by vhodné aby sa každý zo študentov pokúsil o ich vyriešenie.

3. Majme intervale $A = (0, 1)$ a $B = (0, 1)$. Potom zobrazenia $f : A \rightarrow B$ (dané predpisom $x \mapsto x$) a $g : B \rightarrow A$ (dané predpisom $g : x \mapsto x/2$) sú injektívne. Tým pádom sa na ne vzťahuje tvrdenie Cantor–Bernsteinovej vety a medzi množinami A a B existuje bijekcia h . Pozorne si preštudujte konštrukciu z dôkazu Cantor–Bernsteinovej vety, zistite čo budú v tomto prípade množiny A_1, A_2, B_1 a B_2 a ako vyzerá výsledná bijekcia h .

4. Spravte to isté, čo v príklade č. 3 pre intervale $A = (0, 1)$ a $B = \langle 0, 1 \rangle$, injekciu $f : A \rightarrow B$ (danú predpisom $x \mapsto x$) a injekciu $g : B \rightarrow A$ (vhodnú funkciu nájdite sami).

5. Dokážte, že existuje injekcia z \mathbb{R}^2 do \mathbb{R} . Existuje injekcia z množiny všetkých postupností s reálnymi hodnotami do \mathbb{R} ? Vedeli by ste ju skonštruovať?

6. Hovoríme, že postupnosť $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ je *neklesajúca* ak $f(n+1) \geq f(n)$ pre všetky n a *nerastúca* ak $f(n+1) \leq f(n)$ pre všetky n . Je množina všetkých neklesajúcich funkcií spočítateľná alebo nespočítateľná? Ako je to s množinou nerastúcich funkcií?

Bonusové príklady

7. Uvažujme rozklad množiny $(0, 1)$ zodpovedajúci relácii ekvivalencie $\sim : x \sim y \Leftrightarrow x - y \in \mathbb{Q}$. Ukážte, že tried rozkladu je nespočítateľne veľa. Existuje bijekcia medzi množinou tried a $(0, 1)$?

8. Zostrojte funkciu $f : \langle 0, 1 \rangle \rightarrow \langle 0, 1 \rangle$, ktorá na každom intervale nadobúda všetky možné hodnoty. Inými slovami, pre každé $0 \leq a < b \leq 1$ a každé $c \in \langle 0, 1 \rangle$ existuje x , také že $a < x < b$ a $f(x) = c$.

9. Nech \mathcal{S} je taká trieda podmnožín \mathbb{N} , že pre každé $A, B \in \mathcal{S}$ máme $A \subseteq B$ alebo $B \subseteq A$. Môže byť \mathcal{S} nespočítateľná?